

**Exercitatio medica de chylicatione ... / publicae eruditorum disquisitioni
submittit Paulus Ancillon.**

Contributors

Ancillon, Paul, active 1688-89.
Harder, Johann Jacob, 1656-1711.

Publication/Creation

Basileae : Typis Jacobi Bertschii, [1688]

Persistent URL

<https://wellcomecollection.org/works/t564gsz7>

License and attribution

This work has been identified as being free of known restrictions under copyright law, including all related and neighbouring rights and is being made available under the Creative Commons, Public Domain Mark.

You can copy, modify, distribute and perform the work, even for commercial purposes, without asking permission.

EXERCITATIO MEDICA
DE

CHYLIFICATIONE,

Quam,

Divino adjuvante Numine,

PERMISSU ET CONSENSU

Magnifici atque Excellentissimi Medicorum
ORDINIS

In

Inclytâ Rauracorum Academiâ,

PRÆSIDE

Viro Celeberrimo, Experientissimo

DN. JOH. JAC. HARDERO,

Phil. & Med. D. Anatom. & Botan. Prof. Ex-
cellentiss. Sereniss. Marchion. Badens.

Archiatro, &c.

Ad d. VII. Junii Ann. M. D. C. LXXXVIII.

Publicæ Eruditorum disquisitioni
submittit

PAULUS ANCILLON,

JOSEPH. FIL. Metens.

In Aulâ Medicorum.

BASILEÆ, TYPIS JACOBI BERTSCHLI.

V I R I S

*Munerum Amplitudine, Generis Splendore,
Eruditionis famâ Celeberrimis,
Clarissimis,*

DN. IOH. IAC. HARDERO,
Phil. & Med. Doct. Anatom. & Botan. Prof.
Excellentiss. Sereniss. Marchion. Badens. Archiatr.
S. R. I. Acad. Naturæ Curiosor. & Patavin. Illustr.
Recuper. Socio Dignissimo, Præceptori ac Ho-
spiti ætatem colendo.

DN. PAULO FERIET, J. C.
in Vrbe Metensi Consuli Amplissimo, Avun-
culo plurimum honorando.

DN. CAROLO ANCILLON,
I. V. D. in Vrbe Metensi olim Caufarum Patro-
no Callentissimo, nunc Berolini Prætori Gra-
vissimo.

*Hasce Studiorum Primitias humillimè offert
& consecrat*

AUTHOR & RESPONDENS.

I. N. D. N. J. C.
EXERCITATIO MEDICA
De
CHYLIFICATIONE.

Vemadmodum jugi fluidi motu & perenni influxu, sedulâque partium principum in fragili corporis animalis machinâ functione vita usq; perennat, ita dubium non est, solidam fluidamque corporis nostri substantiam motu usque absumi, & ad hunc con-

servandum, nevé individui salus periclitetur, alimentis opus esse quàm maximè, è quibus trituras, digestis, debiteque solutis, particulae dulces, chylosae eliciantur, quae massae humoralis deinceps traditae mistaeque, praecociorem jaeturam impedi-

2. §. Actio haec naturalium prima, Chylificationis, (*χυλώσεως*) nomine in Medicorum scholis commodum insignitur, estque nihil aliud, quàm chyli ex alimentis assumptis in ventriculum, inque hoc & intestinis tenuibus tantisper commorantibus, ope fluidi maximè activi, ceu menstrui digestorii, cum in ipsis secreti, tum aliunde accedentis electio

3. atque confectio. §. Materiam proin chyli alimenta constituunt, quæ cibo solido, potuque liquido aliqui complectuntur: Aristot. verò l. 2. de part. animal. *ὕγρῃ καὶ ξηρῃ* nomine appositè denotasse videtur. vid. sis Clariss. Dn. Præsid. cap. 2. de Humorib. Illis certè ex particulis composita, à quibus cum fluidorum temperies, tum etiam solidarum partium
4. configuratio & textura conservari potest. §. Ista autem priùs quàm Ventriculi antro excipiantur, mutationem non levem in ore experiuntur, quam Galenus l. 3. de facult. animal. c. 7. tritici mansi exemplo probat, quo crudi furunculi ilicò mutantur & coquuntur, cum priùs apertè dixisset: *ἡ τῆς τροφῆς ἐν τῷ σώματι ἀλλοίωσις, μεθίστησιν αὐτὴν ἐναργῶς εἰς ἕτερον εἶδος, ἔμην εἰς τέλει γε μελακοσμί.* Commi- nuuntur sanè masticando solida edulia, durissimique cibi, si diffringi prorsus discindi que dentium ope nequeant, ita subiguntur, ut reseratis poris arctius occlusis, immutatâ que hinc tantisper ipsorum texturâ, apti evadant, è quibus penitus dissolutis, chylosæ particulæ elicitaë in vascula propria sequestrentur: §. Hunc in finem provida natura non dentibus modò hominibus prospexit, ita quidem conformatis, ut incidendis frangendis que, imò conterendis solidioribus alimentis sufficient, sed maxillam insuper inferiorem musculorum ope ad superiorem allidere, dentes que hujus alveolis insculptos cum illius incolis collidendo jugiter concurrere voluit, ut sic iteratâ allisione, utrinque discinderentur particulæ invicem arctius compactæ. §. Cuniculorum certè, porcellorum Indicorum, equorum & aliorum fortè animantium, si non modò primores dentes, acutos satis, sed delitescentem post hos in utrâque maxillâ seriem egregiam, cum sinistrae mecha-

- mechanicâ motitatione contuiti fuerimus,prehendemus ceu sub ferræ denticulis versarentur, ingesta comminui ac limari posse, Naturâ in animantibus aliis, dentibus ita non instructis, (de quibus prolixius heic dicere non attinet) negotium isthoc aliter vel supplente vel perficiente, vid. sis supr.
7. citat. cap.2. Prodr. Physiol. §. Aliud autem commodum insuper ex trituratione hac accedit, enimverò strenuè hunc in modum musculus maxillæ inferioris collaborantibus, accedente unâ necessariâ linguæ eâque continuatâ volutione, fontes salivæ usque aperiuntur, affluitque copiosè in os propulsus liquor, comoda necessaria non heic saltem, sed cum ingestis deglutitus insuper præstiturus: §. Est ergo, ut rectè fatur Celeberr. *Bohnius* Progymn. 4. majoris longè ponderis alteratio, quam à salivæ commiscela expectant ac sustinent solidiora, etenim dum ista particulis suis aqueis, aliisvé à quibus majorem activitatem habet, quam tamen spiritus æthereus potissimùm conservat atque suscitatur, referatis alimentorum poris sese insinuat, èque rigidis ac duris molliores atque flexiliores facit, dissolvit unâ ipsa, magisque liquefacit, manusque auxiliatrices ferentibus aëris externi particulis subtilissimis maximèque activis, quæ interstitia usque pervadere nituntur, compagem *illorum* magis magisque solve, fibrillas diffringere, sicque ligatas, varièque invicem unitas, varii generis particulas sui juris facere, & quiescentes modò, in motum deducere solet, non parvo subsecuturæ dehinc chylificationi in Ventriculo & intestinis adjumento.
9. §. Nec verò opus esse arbitramur, humoris istius activitatem, multò minùs fluidi subtilis *ἐπέγγραυ*, pluribus heic probatam dare. Testatur de illâ quotidiana

tidiana experientia, evidensque malum, quod ejusdem inertiam, vel defectum profusionemve excipit, confirmatque Virorum Clariss. autoritas ratione suffulta, adeo ut memorante Excellentiss. *Bohno*, solvens catholicum mineralibus quoque inde promiserint: Neque latere potest Eruditos experimentum, quod cum salivâ & pane, aut alio quovis edulii genere instituit Clariss. *Tackius*, cujus Excell. Dn. Præses meminit in Schol. ad usum part.

10. cochleæ. §. Et qui clariùs ad nominatam liquoris nostri efficaciam alludere potuisset Galenus, atq; ipso cum Veterani omnes, qui ex immutatione texturæ, mutatione suscitationeque odoris ac saporis ingestorum, ut quæ ἀποια modò erant, dum in ore tantisper volutantur, quoad dictas qualitates, brevi sensibiliterque immutentur, imò etiam coloris, (quamvis hoc ultimum fortiùs premere nolimus) non levem à saliva factam fuisse ciborum alterationem augurati sunt: Inde Gal. cit. l. τὸ φλέγμα τῆτι κατὰ τὸ σῶμα, καὶ λειχίνων ἐστὶν ἄκθ. καὶ σκορπιῶν ἀναιρεῖ παραχρῆμα, καὶ πολλὰ τῶν ἰοβόλων θηρίων, τὰ μὲν ἄθεως ἀποκτείνει, τὰ δὲ ὑστερον. ἀλλὰ τὰ μὲν μεμασημένα σιτία πρῶτον μὲν τῆτι τῷ φλέγματι, βεβρεκίαι τε καὶ πεφύραται. &c.
11. §. Estque hæc à sæpiùs laudato liquore fieri solita maceratio & subactio, non minùs necessaria quàm utilis, utpote quâ particulæ sapidæ magis eliciuntur, sui que juris redditæ, papillas linguæ nerveas blandè afficiendo ac deliniendo, subsequente amicâ spirituum undulatione, semetipsas animæ nostræ quasi sistunt dijudicandas, gratumque dehinc in ipsâ ciendo sensum, appetitum pro viribus foveant, suscitantque non rarò citra omnem nausea-tionem, quæ ingratorum spicula frequenter comi-
12. tatur. §. Hunc ob finem haud dubiè per plures canaliculos

naliculos, Deus O. M. humorem tam utilem, in os effundi voluit; detexit enim Anatomicorum industria, præter ductus binos è sublingualibus glandulis prodeuntes, quos Galeno jam notos, imò ab hoc ipso variis in locis eleganter descriptos fuisse, patet ex l. 2. c. 6. de sem. l. X. de us. part. c. XI. & XII. Vid. sis etiam Clariss. Almelveenii Invent. Nov antiq. p. 154. & 55. (quibus tertium par hisce proximum, & tantum non ex eodem fonte scaturiens adjunxerunt Clar. Viri quidam) ductus salivales superiores, à parotide conglomeratâ oriundos, quos accuratissimæ Stenonis diligentia hætenus adscripsimus, palatinos item anteriùs sese exonerantes, porosq; excretorios innumeros secretam cum in buccarum glandulis, tum in glandulosa palati carne, salivalem humiditatem per tunicam super extensam, tanquam cribrum perforatum extillantem, ut taceamus circa faucium extremitates conspicuas tonsillas, & glandulam maxillarem internam, cujus ductum pone dentes incisores inferiores, inter gingivas & papillam quandam ad os aperiri Author nobis itidem est Celeb. Bohnius Circul. Physiol. Clariss. verò Nuckii ductum salivalem meritò præterimus, utpote in humano corpore non existentem, ceu verè scripsit Excell. D. Præses in *Apiar*, Observat. Nuper quoque cum in equi Anatome venaremur eundem, nec ductus nec glandulæ vestigia reperire potuimus. §.

13. Quicquid sit, ex his sanè fontibus quod venit omne, salivæ liquoris nomine complectemur tantisper, quo pariter uti externo fluido turgescentes triturati cibi, linguæ operâ accedente, in œsophagum mox, hincque ventriculum, fibrarum ejus spiraliū beneficio trudentur, ulteriorem dissolutionem ilicò experturi, hoc ipsum deglutitionis negotium, liquore co-

14. re eodem, vias lubricando adjuvante. §. Ut autem inter ventriculi pomœria aliquandiu subsistat noviter appellens hospes, fibrarum carnearum series præstò est exteriorum pariter ac internatum, rectarum, circularium, transversarum, quas nervearum propagines usque interfecant, ut officio suo facilius & felicius defungantur, enimverò hisce agentibus & in orbem quasi circumductis, constringitur & coarctatur interior cavitas, complectiturque ventriculus fortiter ingestos bolos, qui in plicas modò coactum & vacuum replere & extendere ceperunt, uti quidem de hac fibrarum structurâ atque actione eruditè scripsit Clariss. Willif. part. 1. Pharmac. Ration. aliique: legi etiam possunt, quæ Schol. ad Observat. 64. Excell. Dn. Præses inseruit.

15. §. Commoda quæ istam fibrarum actionem comitantur, varia sunt, præterquam enim quod ita necessaria ciborum retentio, pro omnimoda ipsorum liquefactione peragitur, massaque soluta commodum versus intestina adigitur, coangustatione insuper hâc ipsi comprimuntur, & prout sæpè laudatus *Bohnius* auguratur, iteratis contracturis magis atteruntur, præcipuè autem è glandulosa ventriculi substantiâ, liquor spirituosus valdè, maximeque digestivus emulgetur, fermentum Ventriculi aliis dictus, qui concoctionis in Ventriculo & hinc chylicationis causa efficiens præcipua hodie habetur.

16. §. Hujus natales ostendere facilius fortè est, quàm naturam sive essentiam ipsam explicare; Constat siquidem glandulas modò laudatas tunicæ nerveæ intertextas, vasorumque hinc varii generis, nervosorum præprimis, sanguiferorumque copiâ appositè instrui, quorum illa, animale spiritum, æthereæ naturæ, præcipuarumque actionum opificem, jugiter
suppe-

suppeditant. Hæc verò, laticem ferofum, (arteriofa
 nempe) sanguini adhuc commiftum, abundè adve-
 hunt, earum legitimâ configuratione fecernendum,
 inque ventriculum, ex oscillis largiter concoctio-
 nis tempore stillandum. §. Fluidum iftud acidum
 17. eſſe, Vett. tuliffe poteſt ſententia, è liene per vas
 breve acidum ad ventriculum transmitti ſtatu-
 entium, quod appetitum ſuſcitet atque reſtauret, aſſe-
 rent verò quotquot fermento acido volatili inefca-
 ti, ingeſtorum diſſolutionem plenariam inde, ejus-
 vé cum particulis iſtorum ſalino ſulphureis miſce-
 lâ, chyli lacteum colorem naſci perſuaſum habent:
 Magna omninò nomina, & quibus aſſentiremur
 18. adhuc, nî experientia refragaretur. §. Animalium
 certè ventriculos ſtudioſè luſtrantibus, omnibus
 contentis probè priùs elotis, talis acor uſque non
 occurrit, quem aliàs ſpirare Viror. Clariff. fert opinio,
 ſi que acida miaſmata nares quandoque feriunt ab
 aſſumptorum reliquiis provenire ea poſſunt, cruſtæ
 ventriculi inerrantibus: In ranarum, ſerpentum,
 aliorumque his affinium ventriculis, membraneis
 nerveisque ad aſpectum, acidum ejusmodi nuſquam
 deprehendimus, cum tamen ſerpentes integras ranas
 devorent, inque ſuccum chyloſum convertant, §.
 19. accedit, quòd ſpicula ejusmodi acidi ventriculi ſtru-
 cturæ tam teneræ, inimica magis videantur eſſe,
 quàm proficua, quorum efficaciam dolores lanci-
 nantes & rodentes pertinaciſſimi, in ſtatu morboſo,
 20. non rarò in homine commonſtrant. §. Neque ve-
 rò ſoli acido vis ſolvendi ineſt, cum alcalica quo-
 que ſalfa ac ſulphurea potentiam menſtrualern
 poſſideant, ceu eruditè notat Accuratiff. *Bohnius*;
 eaque interdum eſculenta aſſumantur, quæ acidis
 aliàs haud parent, ceu pingua ſunt & oleoſa, in

chylum dehinc nihilominus facessentia, ut reliqua præfat. Celeberr. Viri ratiocinia prolixius in medium non adducamus, ceu quæ à sciendi cupidis in ipsius Circul. Physiol. videri possunt. Canes quoque ossa copiosè ingerere, nec minus feliciter comminuere, digerere, succumque chylosum illinc elicere experienciâ constat, cui sanè operi num fermentum acidum idoneum vel sufficiens sit, meritò cum Excellentissimo *Brunnero* dubitamus, qui experimentis pluribus edoctus, liquoris hujus fermentativi existentiam identidem in dubium vocat, tract. de Pancr.

21. usu. §. Arduum sanè in isthoc opinionum discrimine, experimentorumque pondere sententiam exponere; attendentibus nihilominus nervulorum quibus glandulosa tunica stipatur copiam innumeram esse, plurimamque arteriolarum cohortem, facile patebit laticis aquosi multum utique afferri, plus autem adhuc spiritus animalis affluere, menstruumque hinc exurgere, summè spirituosum, activissimum, cujus certè ea sit natura, ut reseratae alimentorum massæ, liquore salivali, particulisque aëreis turgidæ, & fibris ventriculi arctè conclusæ, undique sese insinuando, motum in ore trituratione inchoatum, usque ingeminet, suscitet, augeatque & hinc obstacula quævis, intimiorem miscelam impediencia, abolendo. omnia pervadat, corpuscula dura emolliat, dissociet unita arctius, solvat compacta, discidat, diffringat, sicque continuatâ hac intestinâ motitatione, quam particule eduliorum sui juris redditæ identidem adjuvant, (fermentationis nomine alii exprimunt,) in massam liquidam

22. singula convertat. §. Atque ista spiritus animalis indoles est, ut cum sit corpus maximè subtile & activum, motum suum perpetua re nitatur, obicesque
quosvis

quosvis resistentes aperiendo amoveat, inque particulas alias impingendo, eas diffringat, dissocietque; neque quiescat, donec libero motu potiri, inque laudabile & uniforme corpus alimenta etiam in stomacho redegerit: Facit proin iste præcipuam menstrui digestorii partem, latex verò, qui à sanguine appellente in glandulis sequestratur, quemque particulis salinis gaudere negari utcunque nequit, ejus nudum vehiculum non est, sed (sin aliud nil) ingesta modò contrita dentibus, ulteriùs diluit, dissolvitque, utque commodiùs penetrare queat *ille* efficit, vid. sis Cl. Dn. Præs. Dissert. de struct. viscer. imò si aliquos audimus ipsiscum alimentorum particulis elicitis quadantenus combinatur. §. Soluta hunc in modum & colliquefacta edulia in duodenum sensim, reliquaque tenuia intestina protruduntur, fibris ventriculi circularibus istud negotium, blandâ sui contractione, laterumque ad se invicem legitimâ adductione, egregiè promoventibus: Neque verò putamus orificium utrumque, superius & inferius ita stringi à fibris circularibus ut *illud* (cujus clausuram fibræ musculi diaphragmatis inferioris strenuè juvant) bolo cuiusvis vel fluido adventanti, resistat, neque introitum concedat, *hoc* autem præter dictas fibras, in epistomii formam ita elevetur à tunica nervoso glandulosa, ut chylo etiam fluidiori omnem exitum præcludat, cum & experientiæ sanæque rationi istud adversetur, quarum illa in ruminantium canumque sectionibus massam chylosam fluidam monstravit, Ventriculis necdum inanitis, imò plenis semiplenisque existentibus: *hæc* verò liquaminis paulatinam in duodenum extillationem tantum non dictitet, pro commodiore chyli com-

23. plemento & à facibus alvinis secretionem. §. Per-

24. fectio-

fectionem itaque suam in intestinis tenuibus chylus
 consequitur, dum ista non modò tunicarum, sive
 substantiæ ipsius, sed inprimis etiam fluidi affluen-
 tis, ratione continuatus quidam ventriculus existunt.
 Notatu digna sunt, quæ cit. l. 3. de natur. facult. Gal.
 commemorat: Μὴ γὰρ εἰς παραβλήθον εἶη τὸ τῆς ὑπερ-
 βολῆς, εἰ τὸ κατὰ τὴν κοιλίαν ἐννοήσαμεν, φλέγμα καὶ χολ-
 λὴν καὶ πνέυμα καὶ θερμασίαν καὶ ὅλην τὴν ἐστίαν τῆς γαστέρας
 εἰς ἣν καὶ συνεπινοήσαις αὐτῇ τὰ παρακείμενα σπλάγχνα,
 καθὰ περὶ τινι λέβητι μεγάλῳ πυρὸς ἐστίας πολλάς &c. De
 calore partium adjacentium, chylicationem in ven-
 triculo fovente, per subtilium particularum com-
 municationem, plura heic non fabimur, usque ve-
 rò persuasum habemus., quæ Venerandus hic Vir,
 de bile, pituita, spiritu, calore, imò tota Ventris sub-
 stantiâ heic eruditè profert, non minus ad intestina
 25, quàm ventriculum specialiter trahi debere. §. Et
 sanè ratione substantiæ, præstò sunt fibræ carneæ
 rectæ pariter ac circulares, quæ liquefacta à Ven-
 triculo in duodenum, ac ulteriùs deinceps descen-
 sura, non modò complectuntur, sed continuato mo-
 tu superiora & inferiora versus, eadem ulterius ex-
 agitant, simulque efficiunt, ut cum ex intestinali-
 bus glandulis, lymphæ per porulos quasi pressa, ju-
 giter extillet cum spiritu æthereo, tum etiam ex vi-
 cinarum partium excretoriis ductibus, fibrillis ea-
 rum contractionem vicissim crebriùs ineuntibus,
 humores secreti copiosè appellant, ultimam chyli
 confectiōni, inque vasa lactea secretioni, manum,
 26, singula adhibitura. §. Succus hi decantati sunt *Bilis*
 per ductum maximè hepaticum, & hinc etiam ex
 vesicula fellis accedens, & *succus pancreaticus*, per
 ductum Virfungianum ab Authore suo sic dictum af-
 fluens, de *cujus* aciditate, & *illius* alkali, mutuaque
 invicem

invicem effervescentia, multa omninò Viri cœterà
celebres, orbi erudito prodiderunt, quod autem à
multis hoc tempore pari fide vel veneratione non
accipiuntur, utpote quibus detectis licèt bilis par-
ticulis salinis, oleosis &c. acquiescentibus, lymphæ
pancreaticæ tamen aciditas suspecta est valdopere,
neque institutis multâ sedulitate experimentis re-
spondere visa. Vid. sis Clariss. *Brunneri* Experiment.
circa pancreas, & Excell. *Bohni* Circul. Physiol. p.
27: 152. &c. §. Proptereà omni usu succos hosce care-
re sapiens nemo asseret: (vid. Exercitat. Anat. Med.
Pæon & Pythag. pag. 221. & seqq.) probantque eum
maximè, quæ ex ipsorum defectu vel inertia gravia
subsequi solita sunt symptomata, chylicationis læ-
sio, & hinc hæmatoseos vitium non leve cachexia,
hydrops &c. Verisimile hinc nobis fit à pancreati-
câ lymphâ pariter ac intestinali, particulis massæ ad-
ventantis crassiores dilui, fluidioresque reddi & ad
plenariam evolutionem aptiores, si omninò falis
ipsius nulla sit efficacia, juxta quoque re sic hortan-
te attemperari posse bilis, etiam extra chylicatio-
nistempus, ad intestina fluentis acrimoniam, quod
probabiliter ostendit, ductus pancreatici cum biliar-
io ferè communis in duodenum insertio, per com-
mune ostiolum humorem secretum utroque effun-
dente, ceu in canibus sæpenumero, & præteritâ hyc-
me, in sectione publicâ in Adolescente ab Excell. D.
Præside exenterato conspeximus: Bilis verò usum,
(præterquam quod quæ ex Vesiculâ accedit, fluidi-
tatem ejus quæ per porum accurrit, aliquando e-
mendare valet,) conjectamur esse singulariter, ut
particularum oleosarum (crassiorum præcipuè)
ope, cum terrestribus & crassioribus, sed solutis ad-
huc fluidisque sese jungat, sicque ad justam confi-
stentiam

- stentiam fæces alvinas paulatim perducatur, unaque impediatur sui admixtione ne vel oleosæ guttulæ chylo supernatent, vel terrestres atomi omnes secedant, & cum fæcibus excernantur: §. Porro succi biliosi beneficio, particulæ chyli crudiores quidem viscidioresve inciduntur magis & dissolvuntur, oleosæ verò & terreæ cum serosis placidè cõbinantur, eamque consistentiam acquirunt, quæ chylo per crustam intestinorum glandulosam filtrando, tubulisque vasculorum lacteorum excipiendo, necessaria est
27. quàm maximè. §. Universi verò & singuli hi humores, præterquam quod animali Spiritu subtili & activo, usque prægnantes sunt, ab eodem nihilominus per nervulos ad intestinales glandulas frequentissimâ serie dispersos, magnâ copiâ, chylosi vigente, affluente excitantur, actuaturque tota massa, ejusve particulæ, si quæ solutæ satis non sunt, aut indigestæ sunt adhuc ulterius diffringuntur, solvuntur, colliguntur, factaque commodâ homogeneorum miscelâ dictorum liquorum ope, bilis præcipuè, heterogeneæ crassiores & fuculentæ separantur, & in intestina crassa protruduntur, *illis* ceu nutritiis dulcissimis, cum sanguine mox intus miscèdis, ubi receptaculum solenne per lacteas venas advectæ evaserint, sicque chylus ultimam sui absolutionem consequitur. §.
29. Priusquam hinc abeamus, siquidem de spiritus ætherei ubere affluxu verba modò fecimus, memorenda sunt, quæ de singulari fibrillarum nervearum, nervulorumque conglomeratione, ipsorumque utilitate (in quæ occasione glândularum in duodeno ab Excell. *Brunnero* descriptarum Dn. Præses in variis animantibus, canibus, vaccis, lepore prius frequenter inquisivit, ipsorumque texturam, postquam in subjectis humanis, præsentibus nobiscum unâ aliis plura eorundem

rundem ratione notâset, in laudatâ Anatome publi-
câ liberius, duodeno aperto explicuit, ususque egregi-
os à conglomeratis hisce corpusculis, homine incolu-
mi fluentes, simulque incommoda, in hypochondria-
cis præcipuè passionibus palpabilia, inde pullulantia,
haud obscure innuit) Celeberr. Pejerus Ann. VI. Dec.
2. Ephemerid. Nat. Curios, inseruit: *Præter glandulo-
sam* (inquit pag. 275. &c.) *fabricationem in duodeno
singularis etiam fibrarum nervearum strues reperitur,
carnis tenuissimè divisa quâdam similitudine. illæ
namq; conjunctis apicibus in nodulos quasi aut tuber-
cula valde minuta & depressa concrescunt, stipantia
nerveam tunicam, cui penitus herent adstricta vin-
culis, ut tantò minùs de origine & natura dubites. Firma
sunt quoq; tenacia, & vel carne solidiora. Compressa ni-
hil humoris emittunt, nec atteruntur aut abscedunt, cum
velamen intimum seu crusta cum glandulis detrahitur,
nervea enim tunica duplex est (quod in canibus elegan-
ter vidimus) & noduli illi sive tubercula medio utriusq;
membrane complexu detinentur &c. Si quid igitur ju-
dicare valeo, tubercula hæc fibrosa sive exiles nodulos
in duodeno, spirituum animalium gratiâ constructos
arbitramur, ut hæc illi inprimis confertim influerent ad
conficiendum chylum, quem vitalitatis quodam quasi
charactere si fas est ita loqui, insigniunt. Deinde his
organis peculiaris excitari sensus videtur refectionis à
pastu. Quid quod victûs consumptione exoriente fa-
me reverà non superius tantùm ventriculi orificium
sed etiam inferius ac maximè duodenum afficiatur?
cujus quidem rei signum evidentissimum puto, tuber-
culorum nerveorum constructionem, quam certis sen-
suum speciebus, exprimendis plerumque adhibet natu-
ra. Et fieri nequit bile & succo pancreatis in duo-
denum cibus vacuum effuso, quin nervei apices singu-
lari*

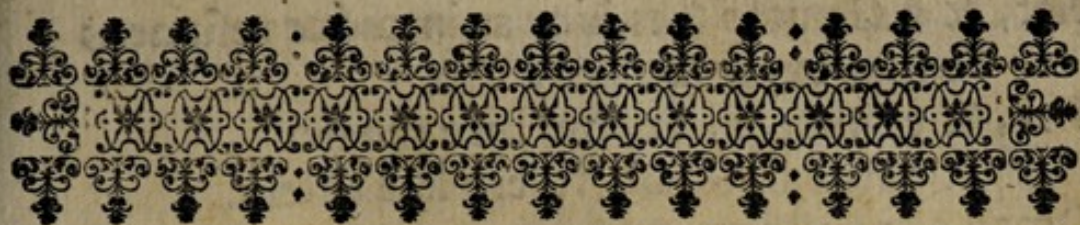
lari ratione commoveantur, adeoq; nervorum hæc stim-
 ulatio famem vel pariat vel adaugeat. Deniq; ut res
 sapida lingua admota, propter papillas ejus nervis
 inter se conspirantibus, salivam movent, alliciuntq; è
 glandulis in os, ita credibile est cibus è ventriculo ad in-
 testina delatis, mulceri pariter duodeni tubercula sive
 papillas nerveas, agitariq; in his excubantes spiritus,
 ut nervorum communicatione invitata bilis & succus
 pancreatis, humorq; glandularum abundantius scatu-
 riat. Nihil nunc dicam, quantum hæ partes in vehe-
 mentibus animi commotionibus irâ, terrore & simili-
 bus ad inhibendum præcipuè, aut justo impetuosius pro-
 ritandum humorem ferocissimum fel tribuere valeant.
 Illud tantùm obiter attingam, mali hypochondriaci do-
 loribus non in ventriculo ipso, sed paulò infrà eum in-
 vadentibus, ac per intervalla recrudescentibus, sym-
 ptomatum omnium exactissimam rationem reddi posse

ab iis, qui partium illarum fabricam penitiùs

cognoverunt. Καὶ ταῦτα μὲν

δὴ ταῦτα.

I.

AD RESPONDENTEM.

DAphnis, je ne sçaurois comment pouvoir d'écrire,
Dans un simple sonnet les illustres progres,
Que dans l'art d'Apollon je vois que Tu as fais
Car ils sont au dessus de ceque j'en puis dire.

Souffre donc seulement qu'en Toy je les admire,
Et ne demande point la dessus mes essais,
Je ne puis m'en meler sans m'imposer un faix
Bien plus pesant pour moy que je ne le desire.

Les maux les plus cruels fuyent de devant Toy
Des que Tu Entreprens d'en destruire la loy;
Chacun s'évanouit quand Tu leur fais la guerre
Et je suis bien certain que jamais de Ton temps
La mort n'osera plus paroistre sur la Terre,
Pour luy ravir aucun de tous ses habitans,

P. L. C. P.

II.

MActe animo juvenis, magni spes magna Parentis,
Atque aude Proavis Te sociare parem.
Ipse vides quid jam de Te non exigat Orbis
HARDERO studiis invigilante Tuis

C

Fiat

Fiat, & ô Genitor spes hinc animosque resumens
Sentiât exilii lætiùs ire dies
Fiat, & eximia, dicat, me luce renasci
Et porrò in sobole vivere fata solent.
Omen adest isthæc, qua sanas, pagina, corpus,
E' qua vis animi promicat ampla Tui.

J. J. BATTIERII JC.

III.

Milles ut intrepidus studio fervente Galeni
Curris & in Medico pulvere Victor ovas,
Sic meritò ANCILLON: tantos Tibi grator honores
Quos animi Dotes promeruère Tibi.

Sic in signum amicitiae acclamat.

JOH. HOFERVS, Mylhusin,
Sacrae Medicinæ cultor.

IV.

Sisyphus hic saxum per clivia culmina montis
Volvit, at huncce potest vix recreare quies
Ast qui Musarum Genialia castra sequuntur
Hos suavi Pallas casta quiete beat,
Hæc repetenti animo artis Doctissime cultor
Machaonis, Titan det tibi justa. Vale.

Sic gratulatur

A. L. F. G.

F I N I S.